Մանրը մի էֆիրար ամենամ 300 ն՝ տարեվերջ, ան վերջիպ՝ ամեն վերջամեջ Խրիանպ՝ 2 ն 250 ղրշ. վէ ալթը այլբը 125 ղրշ. վէ թաչյալար իչին բօսթա բարաբը իչինդէ օլարագ՝ սէնէվի գբյմէթի սաղ ադգէ 250 վէ ալթը այլբը տարի 125 ղրշ. տուր։

Վէ պէհէր նիւսխէսի 40 բարաբա սաթիլիր։

Մասնաւոր Էֆիրար

ՄԻՒՆԱՏԻՒ

Իլանաթը պէհէր սաթիրը իչին պիրինճի տէֆտէր իքինճի տէֆտէր 2, վէ իւչունճիւ վէ սայիր տէֆտէրլար իչին 1 էրղշ. Իլան սըրասընա գօնուլմայան իլանըն սաթիրը 5 ղշ տուր։

Մէքթուպ վէ սայիրը Գալաթատա Բէյնէճէվիճի բազարընտա վագը Ն. 29 Իբսի խանընտա Կարապետ Ց. Փանոսեան իմինէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

ԱԼԹԸՆՃԸ ՍԷՆԷ ՌՌԱՌ ՃԷՄԱԶԻԼ ԱԽԻՐ ՌԶ 1871 ՕԳՈՍՏՈՍ 20 ՃԻՄԱ ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1 ՆԻՄԷՐՕ 1676

ԻԼԱՆԱԹ

ՕՍԿԱՆԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՈՐ Ի Կ Պոլիս, Նշանճի պողոսայ թիւ 82

ՊԻՏԻ ԲԱՑՈՒԻ ՕՐԻՈՐԴԱՑ ՀԱՄԱՐ

Հինգշաբթի օրը Սեպտեմբերի 2 ին.

Ամեն ուրիշ առաջի կարգի վարժարանաց նման՝ հոս ալ ամեն տեսակ գիտութիւն պիտի ուսուցվի. այսինքն՝ Հայերէն, Դաղղիերէն եւ Անգղիերէն լեզուները. նաեւ Տաճկերէն, Յունարէն և այլ լեզուներ ալ պիտի դաս տրվի, թէ որ բաւական աշակերտք դտնուին ասոնց համար յատուկ դասատուք բռնելու մեզ կարողացուցանեն։

Ըստ գիտութեան մասին յետագայք պիտի ուսուցվին։ Այսինքն՝

Թուաբանութիւն,
Աշխարհագրութիւն,
Հին և Նոր Պատմութիւն,
Կար և ապագաբծութիւն,
Հաղուստ կարել,
Բիանօ,
Պար, և Լն։

Այս վարժարանը սա յատկութիւնը ունի՝ որ հոս ուրիշ տեսակ տեսակ գիտութեանց հետ Ցնտեսական գիտութիւն, այսինքն՝ տուն պահել կամ կառավարել ալ պիտի ուսուցուի։

Օրիորդ մը՝ սա գիտութիւնը ուսանելով՝ հարկ չէ որ ապասաւորութեան պատրաստուած բլլայ, այլ որովհետև տան կառավարութիւնը տիկնայ կը վերաբերի, սա կրթութիւնը իրենց համար ամենահարկաւորն և օգտաւորն է։

Առնուելիք աշակերտաց թիւը սահմանեալ բլլալուն՝ պէտք է որ զաւակներնին հոն ղրկել ուզող յարգելի Ժամանակին իմաց տան։

Միայն ցերեկուան դասատուութեան համար կը պահանջուի ամիսը կէս ոսկի կանխիկ, և գիշերօթիկաց համար տարին 36 ոսկի, վեց ամսականը կանխիկ վճարելով։

Սինեմ Օսկանեան։

Օսմանլը, Ռուսիա, Վոմբրիա, Իթալիա, Ֆրանսա, Իսպանիա, Ըղվիշէր վէ Սաղսոնիա հիւքիւմէթլէրինին վէ Պուդրէշ չէհրին իպրամիյէլի խթիպրաղ սէհիմլերի պիլդիրիլերինին պիւյիւք տէքօպիթօսու։

Մէկզիւր պիլիթլէր, 18 սէնէսէնէ 50 սէնէեէնէք միւթէպէր օլուպ, բէսէլ մալլերի թէքմիլ էօտէնինճէեէնէք սէնէսէ 6 տէֆտէր դատար չէքիլիրլեր։

Իալընը, 1871 սէնէսի սեպտեմբեր 1 տէ վուգու պուլատաղ չէքիլիր իչին միւթէպէր օլան Պուքրէշ չէհրի պիլդիրլերին բրոմէսլէրի պիրլը չէյրէք մէճիսիեէկ սաթըլմադա տուր։

Մէկզիւր չէքիլիրէք 4900 պիլդիր գատանմադ օլուպ, իպրամիյէլերի իսկ, 50,000,10,000,3,000,2,000,1000 ֆրանք օլատաղ վէ հէր քիմ քի մէկզիւր մէպլաղլերի դաղանմադ օլուր իսկ, սահիպ իմգաեա միւրաճաաթ իթտիյինտէ, պէտ-ինի ուֆրաղ պիր ըսքոնթօ իլէ տպող խէտպիլիր, սահիպն իմգա, սայիր պիլդիրլերին պէտ-լինի ուֆրաղ պիր ըսքոնթօ իլէ վերիր։

Գու պապոտ թաֆսիլլի մալիւմաթ ախզ իթմէք իսթէյէնլերին, սահիպ իմզանը, Գալաթատա Գօմիսիօն խանը իթթիսալինտէ վագը 16 Նիւմէրօլու մաղազասընա միւրաճաաթ իյլէմէլերի։

Ժ. Տ. ՃԱՆԷԹՕ

ԷՎԱԼԻՆԱ ԲՕՄԱՏՏԱՍԸ

Մէկզիւր բօմատա սաչլարընն տէօքիւլմէսինի մէն իթտիքատէն սոնրա, սաչլարա պիր կիւզէլլիք վերիր օլուպ, խասթալըգ վէ եախօտ իսթիեարլըգ սէպէպլինտէն սաչլարընը ղայպ՝ իթմիշ օլանլար իչին, չիմտիկէ գատար իճատ իտիլմիշ օլան իլանճլարընն պաշլըճասը տըր։

Էվալինա բօմատասը աղ վագըթի զարֆընտա սաչլարընն տէօքիւլէսինի մէն իտիպ, քէօքլէրինի գուվվէթլէնտիրիր, վէ սաչլարա քէնտի էվվէլքի բէնկլերինի քէսպ իթտիրիր։ Աղ վագըթ զարֆընտա սաչլարընն ուզանմասը իչին մէզքիւր բօմատա իլէ, սագալ վէ սաչ իչին մախսուս օլան բօմատա իսթիտալ օլունմասը տըր։ Մէզքիւր իլանճլարը պիր քի հարֆիթա իսթիտալ իյլէմէշ օլան 17 չաղընտա տէլիպ անլըճլար, ուզուն վէ իրէք կէլէր սագալլարա մալիք օլմուշլար տըր։

Մէզքիւր Էվալինա բօմատասը, Գալաթատա Եիւքսէք գալաբրբնա Մ. Վէրիշ վէ գուսկանեասընին 68 Նիւմէրօլու մագազասընդէ սատըլըր։

ԹԻՒՃԱՐԻՅԻ

Լիվերբուլ 30 օգոստոս

Մրայինկ Նիու Օրլէանս բանուղու, բէնա 9 1/2 տան 9 5/8

Սաթը 23,000 պալէս

Բիաստա եիւքսէյ մէյեալ

Մարսիլիա 30 օգոստ

Պուղաղայ տայմա տուրիւն օլուպ Ֆիլոֆթլար սախի սիւրմէքտէ։ Բամուղ գաղի սաթընընը Ֆրանչ Ֆիլոֆթ իսթէմէքտէ. եաբաղը էյի թուրթուլմաստա, Ֆիլոֆթ պաղի. չօպ սաթը օլսու։

Լօնտրա, 31 օգոստոս

Էսհամը ուռուսի	46 5/16
1865 իսթիգրա	62 3/4
1869 »	57 3/4
Ֆրանսըզ Ֆոնտ	55 3/3
Իթալիա Ֆոնտ.	

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էսհ. ու. օգոստոս 19 Ախշամ գարանտը	30–21
» օգոստոս 20 Սապահ աչըլը	30–23
» » սաաթ 4	30–18

Իսթիգրաղ 1863	316–
» 1865 « «	321–1/2
» 1869	286–3/4
Սօսիէթէ ժէնէրալ	10–
Քրէտի »	11 –38
Շեմէնտաֆէր իսթ դրաղը	118–1/2

ԱԳՃԷԼԷՐՆ ԲԱԶԱՍԸ 20 ՕԳՈՍՏՈՍ

Ինկիլիզ լիրասը	109— 4
Ֆրանսըզ ալթունու	87—11
Բօլ	88—36
Գրամից ալթունու	51—23
Պէեազ Մէճիտիյէ (ֆարգը	1—19
Պէշլիկ վէ մէթալիք (ֆարգ	104 14– 105
Պաղրը	117 3/4
Կէլէնէք Գուբօն ազօնթօսու	0 0 5 3/4

1286 ՃԷՄԱԶԻԼ ԷՎՎԷԼ 12 ԹԱՐԻԽԻ ԻՐԱՏԷՑԻ ՇԱՀԱՆԷ ԻԼԷ ԻՊԴԱ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ ՕՂԱՆ ԻՍԹԱՆՊՈԼ ԹՐԱՄՈՒՅՑ ԱՐԱՊԱԼԱՐԸ ՇԻՐՔԷԹԻՆ

Սէրմայէ, 400,000 Օսմանլը լիրասը օլուպ, հէր պիրի 20 չէր Օսմանլը լիրասընա օլարագ 20,000 սէհիմ թագսիմ օլունմուշ տուր։

ՇԻՐՔԷԹԻՆ ՄԻՒԼՍՍԻՍԼԷՐԻ (հիմնադիրք)

ՊԱՆԳ ՕԹՕՄԱՆ
ՄԷՄԱԼԻՔԻ ՕՍՄԱՆԻԷՆԻՆ ՇԻՐՔԷԹԻ ՈՒՄՈՒՄԻԷՍԻ (Սօսիէթէ ժէնէրալ)
Մ. Ժ. ԳԱՄՕՆՏՕ վէ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՆ
Մ. ԽՐԻՍԹԱՖԻ ԷՖԷՆՏԻ ԶՕՂՐԱՖՕՍ
Մ. Ժ. ԶԱՐԻՖԻ
Մ. ԳՕՆՍԹ. ԳԱՐԱԲԱՆՕՍ

ԻՏԱՐԷ ՄԷՃԼԻՍԻ

Մ. ԳՕՆՍԹ. ԳԱՐԱԲԱՆՕՍ	Բէյիս
Մ. Տ. ՖԷՐՆԱՆՏԷԶ (գօնթ Ա. տը Գամոնտո վէքիլի)	Բէյիսի սանի
Մ. Է. ՏԸՎՕ (Օսմանլը պանդասը վէքիլի)	Միւտիր
Մ. Օ. ԻԿԻՄԱՆ (Սօսիէթէ ժէնէրալ վէքիլի)	»
Մ. ԽՐԻՍԹԱՖԻ ԷՖԷՆՏԻ ԶՕՂՐԱՖՕՍ	»
Մ. Ժ. ԶԱՐԻՖԻ	»

ԼԸՎԱԼ ԷՖԷՆՏԻ, ՏԻՐԷԳԹԷՕՐ

ՇԻՐՔԷԹԻՆ ԻԼԱՆԸ ԹԻՇՔԻԼԻՅԷՍԻ

Թըրամուէյ շիրքէթինին մագսատի, տէմիր խաթթ իւզէրինտէն կիտէն վէ պարկիր իլէ չէքիլէն, եանի Թըրամուէյ արապալարը վէ Օմնիպիւս արապալարը իլէ եօլճու վէ էմթաա նադէ իթմէք տիր։

Թըրամուէյ շիրքէթինին մուամէլաթը մախսուսէսի, Թէէսիս օլունտուղու թարիխինտէն պէտէն 5 սէնէ գորֆընտա նէֆէսի խոթանպօլտա վէ վարուշլարընտա ինչա իտէպիտիյի քեսֆիթէ յի խաթթլարը, եանի 1. Աղաղ էաբոսոնդան Օրնա էեյէ, 2. Քէօքլէրէն Աֆա՝ բոյա, 3. Աֆէնբայրան Էեղէ էօնլէէ, 4. Աֆէնբայրան Թօք էաբոնա գատար եարըլաճաղ խաթթլարը ինչա իթմէք վէ իչլէթմէք տիր։

Շիրքէթ մէզքիւր, մէզքիւր խաթթլարտան մաատա, Տէվլէթի ալիյէնին բուխասաթը թահսիլ իյլէմէք իւզրէ, Սուլթան Պաեազիտտէն Էմիրնէ գաբուսընա գատար եարըլաճաղ խաթթէն խարիթասընը, պաֆէն հիւքիւմէթէ թազմիմ իյլէմիշ, վէ պու կիւնքի կիւն իսէ, Գալաթատան Պէյօղլուսա վէ Իսկիլիտարտան Զամբըճասա գատար եարըլմասը թատավվուր օլունան խաթթլարընն խարիթասընը թանզիմ ու թէրթիպ իյլէմէք տիր։

Պունտանտա մատատ, շիրքէթի մէզքիւր, քէնտի ըսթասիոնլարընը չէհրին քեսֆիյի մէրքէզլերի իլէ բաղլի իյլէմէք իւզրէ, եաղընտա պիր չօգ օմնիպիւս արապալարը իշլէթմէք նէյէթինտէ պուլունմադատա տըր։

Շիրքէթին միւէսսիսլերի, իւք էվվէլ, Շիրքէթին թէչքիլի հէնկեամընտա, Թըրամուէյ եօլու ինչա իթմէք իչին կէօրուիյիւ սանաթճա կիւճլիքլերին էօնիւնիւ ալմադ խաթէտիքլերինտէն, սէհիմլերի, իւք խաթթէն ըէտի քիւչատընտան սոնրա բիացաեա չըդարմադըգը միւնասիպ կէօրմիշլէր տիր։

Հէր պիրի եիւիրմիշէր լիրա գըյմէթինտէ օլան վէ շիրքէթին սէրմայէսի պուլունան 20,000 սէհիմլէր, պու կիւնտէն պաշլամարադ բիացաեա չըդարըլմըշ տըր, մէզքիւր սէհիմլերտէն 15 պին ատէտինէ, շիրքէթին միւէսսիսլերի իմգալանմըշ օլուպ, պագը գալան 5000 սէհիմլէր խոթանպօլ էհալիսի հիսսէսինտա օլսուն իչին բիացաեա չըգարըլմադ տըր։

Իտարէ մէճլիսինին, 1871 սէնէսի յուլիս 21, 2 օգոստոստա սէհիմ սահիպլէրինէն իսարէթ օլարագ, ագա իյլէտիկի ուռումի մէճլիսէ վ տրոյի գարարա թէվֆիգան, պէհէր սէհիմ իչին սէքիզ Օսմանլը լիրասը թէէտիյէ օլունմադ տըր։

Խոթանպօլ էհալիսի մէզքիւր 5000 ատէտա սէհիմլերէ իմգալանմադ իչին Պանգ Օթօմանա վէ Սօսիէթէ ժէնէրալա միւրաճաաթ իթմէլի տիր. մէզքիւր սէհիմլերէ իմզալանմադ խաթիտասընը հավի վարարալար, շիմտիէէն Սօսիէթէ ժէնէրալաան ալընապիլիր։

ԻՄԶԱԼԱՆՄԱԳ ԻՉԻՆ ԼԱԶԸՄ ԿԷԼԷՆ ՇԱՐԹԼԱՐ

Իմզալանըլըրը վագըթ		լիրա 1
Մուվագգաթ սէհիմլէր Զէրթիֆիգասը խթա օլունտուղու վագըթ		» 2
1871 հոկտեմբեր 20 տէ (ալաֆրանկա)		» 2
1871 նոյեմբեր 20 տէ (ալաֆրանկա)		» 1 50
1871 դեկտեմբեր 30 տա (ալաֆրանկա)		լիրա 1 50
1871 սեպտեմբեր 11 տէն պաշլամարադ (ալաֆրանկա) Ֆայիզի իշլէնմէք իւզրէ Էվվէլքի թագսիտլէրին, եանի 6 1/2 լիրանը սէնէտէ եիւզտէ պէշ հիսսաբյլա Ֆայիզի թէնզիլ	0 07	1 43
ճէման		7 93

Ասլ աչրդ սէհիմլէր, պալէտէքի սօն թագսիտէն սօնրա վերիլէճէք տիր։

Իմզալանանլար, սէնէտէ եիւզտէ պէշ Ֆայիզի հիսսաը իւզրէ լազըմ կէլէն Ֆայիզի ըսգօնթօ իտէրէք, սօն իւչ թագսիտլերի էվվէլինտէն թէէտիյէ իտէպիլիրլեր։

Թագսիտլերին թէէտիյէսի կիճէքտիկինտէ, իմզալանանլար, թէնպիհ օլունան վագըթլարտա թէէտիյէ իյլէմիշ օլմատըգլարը ագճէ իչին, սէնէտէ եիւզտէ սէքիզ հիսսաը իւզրէ Ֆայիզ վերիլէճէքլեր տիր։

Թագսիտլեր թէէտիյէ օլունմատըգտա, թագսիտլեր իչին պալէտէ գարարլաշթըրըլան թարիխլերտէն պիրիսինտէն տէօրթ այ սոնրա, թագսիտլերի էօտէնմէմիշ սէհիմլեր, նիզամանէնին 15 ինճի պէնտի ահքեամընճա, սահիպ սէհիմլերին զարարընա օլարագ սաթըլապիլէճէք տիր։

Սեպտեմբերին 11 ինճի բազար իրթէսի կիւնիւ իմզա տէֆթէրի քիւչատ օլունուպ մահը մէզքիւրուն 14 իւնճիւ բէնճշմպիհ կիւնիւ էօյլէտէն սոնրա սաաթ 3 տէ դաբանամադ տըր։

Սէհիմլեր թագսիմ օլունտուգտա, էմանէթէն թէէլիմ օլունան մէպլաղըն արթան գըսմը խթէնիլէն սէհիմ դատար քէնտուլերէ սէհիմ վերիլմիշ օլմսեան ատամլարա կէրի վերիլէճէք տիր։

Խոթանպօլ, Գալաթա, 1871 օգոս. 12/24

Շիրքէթին նիզամաթը հագդընտա մալիւմաթ քէսպ իթմէք իսթէյէնլերէ, շիրքէթին մահէլլի մէրքէզինէ, եանի Մէհմէտ Ալի բաշա խանընտա 18 Նիւմէրօլու օտաեա վէ եախօտ Պանք Օթօմանա վէ Սօսիէթէ ժէնէրալա միւրաճաաթ իյլէմէլերի։

ԻՍԹԱՆՊՕԼ 20 ՕԳՈՍՏՈՍ

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ՖՐԱՆՍԱՆԸՆ ՄԻԼԼԷԹ ՄՈՒՀԱՖԸԶ ԱՍԱՔԻՐԻ

Ֆրանսատա, իւչ գըսմ ասաքիր պուլունմագտատըր:

Պաշլըրտան պիրինճիսի, Նիզամ ասաքիրի օլուպ, թէշքիլէթին, թա Ամէրիգա վէ Չինիսթան իլէ տախի մուհարէպէսի օլսա, պիլա շարթ մէզքիւր մահալլէրէ գատար կիտիպ մուհարէպէ իթմէյէ պօրճլու տուր:

Իքինճիսի, կարտ Նասիօնալ թապիր օլունան Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրի տիր. պունլար տախի, վաթանըն թէհլիքէտէ պուլունտուղու վագըթ սանճագ ալթընա կիրէրլէր:

Իւչինճիսի, կարտ Մօպիլ թապիր օլունան ասաքիր տիր քի, պունլար տախի վաթանըն թէհլիքէտէ պուլունտուղու վագըթ սիլահ թաշըմայա կէչէրլէր, ֆագաթ, հուտուտ պաշընտան էօթէյէ կիթմէյէ պօրճլու տէյիլլէր տիր:

Կարտ Մօպիլ ասաքիրի, վագըա չիմտիյէ տէկին, Ֆրանսանըն հարպ թէվարիխինտէ պիւյիւք պիր եէր թութաճագ պիր իճրաաթտա պուլունմամըշ, լաքին պու խուսուսա, քէնտի թէշքիլաթը դուսուրլարընըն նէթիճէսի օլտուղու պաշըգա, մէզքիւր սընըֆտան պուլունան ասաքիր, Հիւքիւմէթէ զիյատէ վիրէճէք պիր մէյլիաթտա տախի կէօրիւնմէմիշ տիր.

Լաքին Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրի, քէնտի թէշքիլաթը պիտայէթինտէն պէրու, Հիւքիւմէթինէ պիւյիւք զույլէ մէնֆաաթլէրինտէն պիրիսի օլմուշ տուր, քի պունու աղ չօգ թարիֆ իթմէք, հալը հազըրտա պիհուտէ պիր չէյ սաերլըրմագ:

Ֆրանսանըն Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրի սընըֆը, Ֆրանսանըն պիւյիւք իխթիլալընտա, եանի 1789 սէնէսինտէ թէշքիլ օլմուշ տուր. վէ մէզքիւր ասաքիր սընըֆընըն թէշքիլինտէն մուրատ, մուհարէպէ իչին պիր օրտու թէտարիքի իթմէք օլմայըպ, իլլա Հիւքիւմէթին Նիզամ ասաքիրինէ տայանմա դարշը դօյմաղա հազըր պիր գուվվէթ պէյտա իթմէք, վէ պունունլա, ճիւմհուրիյէթի, Հիւքիւմէթին զուլմը թէսիրինտէն (պէտտախ հարուսծ) էմին պիր հալէ վազ իթմէք իտի:

Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրի, Նիզամ ասաքիրի կիպի դըշլալարտա էօմիւր կէչիրմէյիպ, քէաֆֆէսի տախի չէհրի վէ քէնտի իշլէրի իլէ մէշղուլ, ֆագաթ տայիմա էհալի իչինտէ պուլունան, վէ հէր հալտէ, էհալինին էֆքեարը ադընթըլըրընա թապի սանըլըր իտիլէր, իշտէ Հիւքիւմէթ, էհալիյէ, եանի ճիւմհուրիյէթէ դարշը պիր հարէքէթէ դըսըտ իթտիքտէ, Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրի, էհալինին թարաֆընտա պուլունաճաղընտան, ճիւմհուրիյէթ պիր թէէմինաթ թահթընտա պուլունմուշ սանըլըրտըդ իտի:

Ճիւմհուրիյէթ թարաֆտարլարը, մէզքիւր թէրթիպաթը պէք իյի ալքըշլամըշլար իտի, հալ պու քի Ֆրանսա էհալիսինէ վէ աչըք խուսուսա իչին թագըմընա մախսուս օլան պահսը թէրթիպաթըլը հալի, թաաճճիւպ օլունան մագալէտի հէման պիւսպիւթիւն պօշա չըգարտը:

Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրի, հէման քիւմլէտէն իչճիլէրտէն իպարէթ օլարագ, մէզքիւր սընըֆա մախսուս օլան հալ, քէնտի իւզէրինէ տահա զիյատէ տէքսիր իթմէյէ ճանլանտը, վէ ճիւմհուրիյէթին համիյի ասլի խալդըն մէզքիւր ասաքիր սընըֆը, իխթիլալ օճաղընըն քէօրիւկիւ օլտու:

Նաբոլի քի քէնտի թէշքիլի պիտայէթինտէ պէրու կէօրիւլէն հալլէրտէն թէքմիլլէր տիր, Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրի, Նիզամ ասաքիրինին թալիմ ու թէրպիյէ վէ իթաաթ իթմէք րուհունա մալիք պուլունմամըշ օլմալը իլէ, մուհարէպէտէ Նիզամ ասաքիրինին Նրուֆը տէրէճէսինտէ պիլէ իչ եարամամըշ օլտուղուն պաշըգա, համթա քէնտի կիւնինէ, ճիւմհուրիյէթ տախի պիր իշէ եարամամըշ տըր:

Լաքին հէսապ պու գատար տէյիլ տիր:

Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրի, 1792 սէնէսի օգոստոս 10 ունտա, Թիւյլըրի սէրայը իւզէրինէ վուգու պուլան հուճումա եարտըմ իթմիշ, վէ 1848 սէնէսի ֆէպրուար 24 ինտէ տախի, էհլի ֆէսատլարըն Թիւյլըրի սէրայը իւզէրինէ պիր տէֆա տահա հիւճում իթմէլէրինէ միւսաատէ իթմիշ, վէ իխթիլալ վէ ֆէսատ օճագլարընա տայիմա հազըր պիր քէօրիւք օլտուղու կիպի, պու տէֆա տախի, Գօմիւն խաինլէրինէ տախի օլմուշ, համթա վիրմիշ ... մագամընտա պուլունմուշ, վէ տէհշէթլի հալլէրէ սէպէպիյէթ վիրմիշ տիր.

Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրինին սօն հալի, վէ Բրուսիա մուհարէպէսինտէ աչըքտան կէօրիւնտիւ. օյլէ քի, Բարիզի մուհասարա զամանընտա, քէնտիսինէ տայանըլըր սանըլտըղը հալտէ, ... մուհարէպէտէ պիր իշէ եարամատըղը կիպի, քէնտի հալընը պիր թարաֆ իտէրէք, իխթիլալ իչին իյի պիր վասըթա օլտու:

Մէզքիւր ասաքիր սընըֆը մէվճուտ պուլունտուքճա, վէ աչըք խուսուս, իչին թագըմըլարընըն չիմտի տէքիրի օլան մէյլիաթլարը մէվճուտ օլտուգճա, հիչ պիր Հիւքիւմէթ թարագընը, Ֆրանսատա րահաթ եուրդ կէօրմէյէճէյինտէն գիւաէ աչըքար պիր չէյ եօգ տուր.

Բարիս գազէթալարը իչինտէ, գըրմըզը թապիր օլունան իֆրաթ մէրթէպէ սէրպէսթիյէթ թարաֆքիրի օլանլարը, եանի աչըգ լիսան իլէ Գօմիւն թարաֆկիրլէրի, Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրի սընըֆընըն լաղվ խուսուսի մատտէսի իւզէրինէ աթէշ քէսիլմիշլէր տիր. լաքին էմնի իթիտալ իւզրէ սէրպէսթիյէթ թարաֆքիրի օլան գազէթալար վէ Միլլէթ մէճլիսի աղալարը, օլ պապաթէ քէնտի մէմնունիյէթլէրինի պէյան իթմէքտէ տիրլէր:

Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրի սընըֆընըն բէյ տէր բէյ լաղվ խուսուսի գարարկիր օլուպ պիթմիշ պիր չէյ տիր. վէ պու խուսուսա, Ֆրանսանըն տախիլի ասայիշի հալինէ, վէ պունտէն պաշգա, պիւթիւն Եվրոպանըն տախի, ասայիշինէ, զիյատէսի իլէ ֆայիտէլի պիր չէյ աթտ իտիլիյօր:

Պու միւնասէպէթլէ, Ֆրանսա Միլլէթ մէճլիսինին օգոստոս 19 ու թէճէմիւինտէ վուգու պուլան պիր միւզաքէրէնին խուլասասընը տախի պէեան իտէրիզ:

Օրտունուն եէնիտէն թանզիմի հագգընտա պազէմ ալընան գանունուն պիրինճի պէնտի գըրաաթ օլունուր, Մէճլիս աղալարընտան չօգլարը թաքրիրտէ պուլունուրլար:

Մարքի տը Շարլու-Լօպա —Մէզքիւր պէնտ պէք ուզուն օլտուղունտան, անըն անճագ խուլասասընը պէեան իթմէք իչին, մէճլիսին աֆիւինը թալէպ իտէրիմ:

1. Հէր պիր Ֆրանսըզ չախսէն խըտմէթի ասքէրիյէ թապի պուլունմագտատըր:

2. Իքինճի տէֆաա օլարագ խըտմէթի ասքէրիյէ կիրէնլէրէ աթըլըեէլէր իւճրէթ օլունմայաճագ տըր:

3. Թէքրարէն խըտմէթի ասքէրիյէ չըգըրըլմաեա թապի պուլունան ատէմլէր, 40 եաշընտան էօթէ օլմաեաճագլար տըր:

4. Պէտէլ ասքէր եազտըրմագլըղա րուխսաթ վէրիլմէյէճէք տիր:

5. Սանճագ ալթընտա պուլունան ասքէրլէր, ինթիխապլարտա դուլա վէրէմէյէճէքլէր տիր:

6. Բեաֆֆէսի սիլահլը ասաքիր ֆըրգալարը, հարպիյէ նազըրընըն հիւքմի թահթընտա պուլունաճագլար տըր:

7. Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրի լաղվ օլունաճագ տըր:

Հէր պիր չարթ գըրաաթ օլունտուգտա, եուգարը թաքսիմ սէտալարը իլէ գապուլ օլունուր, լաքին սօն չարթա կէլինճէ, մէճլիսին իֆրաթ մէրթէպէ սէրպէսթիյէթ թարաֆքիրլէրի, պիւյիւք պիր չամաթա իլէ գարշը կէլմիշլէր տիր:

Ժէնէրալ Շանզի—Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրի լաղվընա տայիր օլան չարթըն պիր ան էվվէլ թանզիմ միւզաքէրէյէ ալընմասընա գարար վէրիլմէսինի թալապ իտէրիմ:

Ժէնէրալ Պիլօ—Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրինին էհէր խիտմէթլէրինտէն սարֆընազար լաղվ իտէր իսէք (պագըրըշմալար), հէմէն հալընին կէօզլէնէ իլի կէօրիւնմէզ, վէ հէմ տէ, միւնասիպէթլի պիր չէյ օլմազ, վէ պիթթապի միլլէթ սիլահ թաշըմագտան պուլունմուշ օլմատըղը, հէօյլէ պիր թէտպիրի պաշտա չըգարմամալըյըզ: Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրինին կէչմիշ պիր թէվարիխի վար տըր քի, անը թամամիլէ թէֆթիշ իթմէլիյիզ, վէ օնտա րիայէթ իթմէլիյիզ ճայիզ սաեըլըր: (Իֆրաթ մէրթէպէ սէրպէսթիյէթ թարաֆքիրլէրի, պէյէնմէքլիք ալամէթլէրի կէօսթէրիրլէր):

Ժէնէրալ Շանզի—Պէն, պիր ան էվվէլ, մէզքիւր չարթըն թանզիմ միւզաքէրէյէ ալընմասը իւզէրինէ իսրար իտէրիմ, վէ օլ պապաթէ գալէմէ ալընան թաքրիրտէ պուլունտուգ իտէրիմ:

Մ. Օրտինէ, պիւյիւք պիր չիտտէթլէ —Սիզ տախիլի մուհարէպէ չըգարմագ իսթէրսինիզ: (Մէճլիսին գանունունա րիայէթ իտին, տէյի պաղըրըշըր, վէ ուզուն միւտտէթ պիր ալթիւմբէլիւք հիւքիւմ իտէր:)

Ժէնէրալ Շանզի օլ պապաթէ գալէմէ ալընան թագրիրտէ օգուտու: Մէզքիւր թագրիրտէ խիւլասասը չու իտի քի, Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրի, մուհաֆազայի իթտէթէ պօրճլու պուլունտուղու աասայիշի ումումիյի թէհլիքէյէ իլգա իթմիշ օլմալը իլէ, քէնտի վազիֆէսինի թամամէն տէր, վէ մէզքիւր ասաքիր սընըֆընըն լաղվի, վազիֆէսինի թամամէն օլունտուղունտան թապիի նէթիճէսի տիր: Եէնի ասքէրի գանունու ու Նիզամնամէ միւվաճէհէսինէ, պիր Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրինին տախի մէվճուտ պուլունմասը պիր հաճէթ եօգ տուր, պալքի մէզքիւր Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրի սընըֆը, Նիզամ ասաքիրի օրտուսունա գարշը պիր էմնիյէթսիզլիք թոլլուռուտան հուսուլէ կէլմիշ տէ

հասըլ պուլմուշ իտի: Շիմտի ասայիշի հալին պազար իսէ Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրի սընըֆընա պիր հաճէթ գալմամըշ օլտուղունտան, մէզքիւր սընըֆըն պիւսպիւթիւն լաղվի լազըմ կէլիր տիր:

Պիր մէպուս —Էյէր Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրինին Նամուս գուլլանըլաճաղը պիլինմիշ օլսա իտի, մէզքիւր ասաքիր սընըֆը, Բարիսի գուրթարաբիլիր իտի:

Ժէնէրալ Շանզի —Հիւքիւմէթ, վէ օրտունուն եէնիտէն թէշքիլի մատտէսի իլէ մէշղուլ պուլունան Գօմիթէ, Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրի սընըֆընըն լաղվի էլզէմիյէթի իւզէրինէ հէմ էֆքեար տըր: Պինաէն ալէյհ, մէզքիւր Գօմիթէ, քէնտի պէշ աղասընտան մատտա, գուրայի ումումիյէնին սէրպէսթ միւզաքէրէսինէ գօնմասընա վէ ասայիշի հալին պագը գալմասընա էն ալէա պիր թէէմինաթ օլմագ իւզրէ, Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրի սընըֆընըն լաղվինէ գարար վիրմիշ տիր:

Իֆրաթ մէրթէպէ սէրպէսթիյէթ թարաֆքիրլէրի իչինտէն պիր սէս —Պու չէյ, պիր զօրպը աէսմ հաղըրլըղը տըր:

Մ. Պիլսօն —Էյէր, Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրի սընըֆընըն լաղվ օլունմասը չարթը, հէրշէյտէն էվվէլ թանզիմ միւզաքէրէյէ ալընըր իսէ, Մարքի տը Շարլու-Լօպանըն թագրիրթասընըն տախի հէրշէյտէն էվվէլ թանզիմ միւզաքէրէյէ ալընմասը գարար վիրիլմէլի տիր:

Գանուն իւզէրինէ մէճլիս աղալարընըն թէճլիլըրտա, Ժէնէրալ Շանզինին թալապ իյլէտիյի կիպի, Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրի սընըֆընըն լաղվի իւզէրինէ պիր ան էվվէլ միւզաքէրէ իթմէք գարար վիրիլտի, վէ իքինճի պիր գըրաաթ տախի, օրտունուն եէնիտէն թանզիմի պէնտինին պիր ան էվվէլ միւզաքէրէսինէ թանզիմէ վագ օլունմասը թէքլիֆի րէտտ օլունտու:

ԳՕՄԻՍԻՕՆԼԱՐԻՆ ՄՈՒՀԱՔԵՄԷՍԻ

(Տիւնքի նիւսխամըզըն պագըյէ)

ՕԳՈՍՏՈՍ 19 ՄՈՒՀԱՔԵՄԷՍԻ

Բէժօ, Պիլիօրէյէ պիր քեաղըտ վիրէրէք—Շունու, սէնին էլ եազըն օլտուղունու թանըրմըսըն:

Պիլիօրէյ—Էվվէթ գազէթաճընըն պիրիսի, պիր խըթթա նէշր իտէրէք, Էմնիյէթի ումումիյէ գօմիթէսինին աղալարընը էօլտիւրմէք իչին, եօնքիւմի նէֆէր կէօնիւլլիւ տավէթ իթմիշ իտի. պէն տախի, մէզքիւր գազէթաճընըն ալըզ ու կիւրիֆթ օլունմասընը էմր իյլէտիմ:

Բէժօ—Վէ սէն Շամիի, սու խըզանը թանըրմըսըն: Մէզքիւր էմրնամէ չէօյլէ եազըլը իտի—«Սօն տէմիր եօլունու տէօյմէք իչին հավան թօփլարը վէ սաիր կաղ իլէ տօլու գումպարալար ալըպ իթմէք քեաֆի գալմագ էքինաձէսի տիր»:

Շամի—Մէզքիւր խըզանըն պէնիմ օլտուղու աչըքեար տըր. լաքին պունտան մագսատըմ պէօյլէ պիր էմրնամէ կէօնտէրմիշ օլտուղում թէրիւաթըր խաքէմէտէմ: Մէզքիւր էմրնամէնին, Նէ՛րէտէն էլէ կէչմիշ օլտուղունու պիլմէք արզու իտէրիմ:

Հիւքիւմէթ մէքիլի—Մէզքիւր էմրնամէ, պիր օֆիսիալ թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ տիր, վէ մէրգում օֆիսիալ տախի, անը, պիր Գօմիւն աղասը իւզէրինտէն պուլմուշ իտի:

ԲԱՍԹՈՒԼ

Բէյիս — Թօն'ձանու ճեմիյէ'մինէ տախիլ պուլունմա՞յըմուսուն ։

Բասթուլ — Սիւալլէրինիզէ ճէվապ վիրմէզտէն, Բարիսի եագմա, վէ րէհնին մագամընտա թութուլան զալմլաըը եօլտիրէն ատէմլէր իլէ, հէր նէ սուրէթլէ օլուր իսէ օլսուն, եէք միւճուտ պուլունմագ օլտուղումա դարշը, պիւթիւն գուվվէթիմիզէ բրօթէսթօ իտէրիմ ։

Բէյիս — Զօգ էյի, լաքին մէզքիւր ճէմիյէթին րէյիսի պուլունտուղուն վագըթ, մէզհէպին, ֆամիլեա պաղլարընը, վէ վարիտաթըն լաղվ իտիլմէսինի թալապ իթմէքլէ, պիւթիւն ախլէագա (րուհիյական) վէ ատալէթէ դարշը օլան էֆքեարըըը թէշվիգ իթմիշմի տիր ։

Բասթուլ — Պիզիմ ճէմիյէթիմիզ, անճագ, վաթանը Բրուսիալըլարա դարշը մուհաֆազա իթմէքլիք թէտպիրլէրի իլէ մէշղուլ պուլունմագտա իտի ։

Բէյիս — Սէն Նիզամ ասաքիրինին Բարիսէ կիրմէսինտէն սօնրա պիր պէեաննամէ նէշր իտէրէք, րէֆիքլէրին օլան Գօմիւն ազալարընա թէքլիֆ իթմիշ իտին քի, Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրինէ գարշը մուգավէմէթ իթմամ վէրիլմէք չարէսը իլէ քէնտիլէրինի թէսլիմ իթմէլիտէր, լաքին նիզամ ասաքիրի, Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրինին եագմասընը սալը վիրմէտիքտէ, թարլանրըմսըր միւմքին օլան ատէմլէրին քեաֆֆէսի տախի, Բարիստէն չըգարըլմըշլար, վէ Ամէրիգակա նագլ օլունմալարը թէտպիրլէրինի թալապ իտէրէք, քէնտիլէրինի, Բրուսիալըլարըն մուհաֆազասը թահթընա վազ իյլէմիշլէր իտի ։

Բասթուլ — Էվվէթ, պու սուրէթլէ, գան ագմասընը տուրտուրմագլըղը խիւլիա իթմէքտէ իտիմ. Քեաֆֆէմիզին պիրտէն մէզքիւր պէեաննամէյի իմզալամամըղը իսթէր իտիմ, լաքին, րէֆիքլէրիմին քեաֆֆէսի տախի եօթէ պէրու սալըմըշլար իտի ։

Պաւէնտա չահիտլէր իսթինտագ պաշլանտը ։

Մ. Տէպուլիօն — Բասթուլ, մայիսին 23 ինճի կիւնիւ, պէնիմ խանէմտէ ախշամ կիւրիւշ օլունտու ։ Մէրգում մայիսին 23 իւնտէ, սապահլայըն պէնիմ խանէմէ կէլմիշ իտի, վէ մագը օլան հալլէր իւղէրինէ չիւաալի իլէ ճանը որգըլըպ, հէր նէվի թէհլիքէյի կէօզէ ալարագ Հիւքիւմէթ գօնագընա կիթմէք, վէ մուհարէպէնէ խիթամ վիրիլմէսի իչին, քէնտի րէֆիքլէրինի գանտըրմագ իսթէր իտի, լաքին մէզքիւր տագըգատա, Հիւքիւմէթ գօնագը ալէվլէր իչինտէ պուլունմագտա իտի ։

Մ. Կօթիէ — Բասթուլ մայիսին 23 ինճի կիւնիւ սապահըը էրքէնտէն, պէնիմ խանէմէ ուղրատը, վէ մագը օլան հալլէր իւղէրինէ, մէյուսիյէթէ տիւչար օլմուշ տուր կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի ։

ՏԷՇԱՆ

Բէյիս — Սէն նէ՞ սուրէթլէ Գօմիւնէ ազա օլտուն ։

Տէշան — Միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրի չավուշլարընտան օլտում, րէֆիքլէրիմ ումում սուրէթտէ պանա րիայէթ իթմէքտէ իտիլէր, պունլար պէնի Գօմիւնէ ազա ինթիխապ իթտիլէր ։ Գօմիւնիւն իւք մէճլիսինտէ հազըր պուլունտուղումտա, պէնիմ զաւթ սուրէթիմտէն եօգտուր պիր իշ օլտուղունու անլատըմ, չիւնքի թահսիլի իւմ իթմիշ պիր ատէմ տէյիլ իտիմ, վէ արթըգ ճանըմ սօնրա մէճլիսէ կիթմէզ իտիմ ։ Իսթիֆամը վիրմէք իսթէտիյիմտէ, Բաուլ Բիկօլթ, պանա շէօյլէ սէօյլէտի ։ «Գօմիւն ազալըղընտան իսթիֆա իտէն ատէմ, խային իլան օլունուր վէ գուրշունա թութուլուր» ։ Իմտի իս'թիֆամը վիրմէքլիյէ խօրգար իյլէմէտիմ, լաքին մէճլիսէ տախի կիթմէզ իտիմ ։

Բէյիս — Սէն տախի քէնտի րէֆիքլէրին կիպի, մասրաֆ 1000 ֆրանք ալըղ իյլէտին մի ։

Տէշան — Խա՛յր ։

Բէյիս — Իմտի, եալընըզ, Գօմիւն ազալարընա վէրիլէն օն պէշէր ֆրանք եեվմիյէն իլէ կէչինիր իտին ։

Տէշան — Էվվէթ ։

Բէյիս — Հիւքիւմէթ գօնագընտա, սուլհ կավ իւղէրինէ, վէ Բարիսի եագմագըլըգ հազրընտա օլան սէօհպէթլէրի իշիթմիշ օլմալըսըն ։

Տէշան — Էվվէթ․ լաքին չագա սէօյլէեօրլար իտէ յի զաննը իտէր իտիմ ։

ԻՒԼԻՍ ԲԱՐԱՆ

Բէյիս — Նէ՞ զաման Գօմիւնէ ազա օլտուն ։

Բարան — Մարտ 26 տա, լաքին, Ապրիլին 5 ինտէ իսթիֆա իթտիմ ։

Բէյիս — Նի՞չին իսթիֆա իթտին ։

Բարան — Գօմիւնիւն, տախիլի մուհարէպէյէ կիրիշտիյինի կէօրտիւյիւմտէ, անը թէրք իթմէյէ գարար վէրտիմ. չիւնքի պէն, Գօմիւն ազալարընըն էքսէրիսինին սօսիալիսթ վէ բօլիթիգաճա էֆքեարլարընա չէրիք տէյիլ իտիմ ։

Բէյիս — Պու ճիւմէ իլէ, Գօմիւնիւն իւք պէեաննամէլէրինէ տախիլ օլմուշսուն տուր ։

Բարան — Պէնիմ, Գօմիւնէ ազա պուլունտուղում վագըթ մէվգի իճրայէ գօնան չէյլէրէ մանէվի սուրէթտէ մէսուլ պուլունմուշ օլտուղում աչըքճար պիր շէյ տիր ․ լաքին մէճլիսլէրտէ հազըր պուլունմուշ տէյիլ իտիմ ։

Բէյիս — Շիրքէթի միլէլէյէ ազա՞մըըն ։

Բարան — Խա՛յր ։

Բէյիս — Ֆրանմասօ՞նմուսուն ։

Բարան — Էվվէթ ։

Բէյիս — Պօլսաճը եագմագ իչըէ, սէնին իմզան իլէ պիր էմիրնամէ պուլունմուշ օլտուղունտան խապէրին վա՞ր մը տըր ։

Բարան — Էվվէթ էօյլէ պիր էմիրնամէ պուլունտուղունու պիլիրիմ, լաքին թահթընտա պուլունան «Բարան» իմզա, պէնիմ իմզամ տէյիլ տիր ։

Բէյիս — Բարան իսմինտէ օլան, վէ Գօմիւնիւն թահթընտա օլգատար մուքէտտէր իճրաաթլարտա պուլունան Միրալայ, սէնին խըսըմըն մը տըր ։

Բարան — Խա՛յր, մէրգումու թանըմամ պիլէ ։

Պուրաճըգտա օլ կիւնքի մուհաքէմէ տախի խիթամ պուլտու ։

(Տէվամը)

Գօրէսբօնտանս Օթրիշիէն ղազէթասընտա չու վէճհ իլէ օգունմուշ տուր ։

Թակվըլմէ ղազէթասընըն զաննընա նէզարէն, էկէր Գօնթ տը Պայսթ, քէնտիսի իլէ Պիզմարք միանէսինտէ գարալտաշըլըլան մուգավէմէլէրինի իմպէրաթօրա գապուլ իթտիրէճէք օլուր իսէ, մուխալէֆէթը իշէրի վարտըրմագ իչին կասթէյնէ ալտէթ իտէճէք տիր, գապուլ իթտիրմէմէսի-կինտէ իսթիֆասընը վիրէճէք տիր ։

Մէզքիւր ղազէթա չունու տախի գավլ իէն պիլտիրմէքտէ տիր քի, Գօնթ տը Պայսթ, կասթէյնի թէրք իթմիկինտէ, Վիէննայի պիր հալտէ կէօրիւնմէքտէ իմիշ ։ Հէր հալտէ, Վիէննատա իշէ գարար վիրիլէճէք տիր ։ Քէնտէլ նամ Բրուսիալը միւշավիր, եօլա չըգմագտան, տէմիր եօլ մէրքեզինտէ Մ. տը Պայսթ իլէ օգուն պիր միւքեալէմէտէ պուլունմուշ տուր ։ Էվվէլքի կիւնիւ Մ. տը Պիզմարք, միւմաիլէյհ իլէ մէտհալըշմըշ իտի, պունլար, ղայէթ տօսթանէ սուրէթտէ պիրպիրլէրինտէն այրըլմըշլար տըր ։

Թակվըլմէ ղազէթասընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա նէզարէն, Թահրիրէն հէչ պիր թէրթիպաթ մուգու պուլմամըշ, ֆագաթ, քեաֆֆէյի խարիճի մէսէլէլէր իւզէրինէ ուզլաշըլմըշ, վէ հէր պիր ֆըրսաթտա վէ մուհիմմ մատտէլէրտէ պիրլիքտէ հարէքէթ իթմէք իչին թարաֆէյնտէն սէօզ վիրիլմիշ տիր ։

Մէզքիւր սօն նօգթաեը հասթէյնտէն Բըրէս ղազէթասընա եազըլմըշ օլան պիր մէքթուպ թաստիգ իյլէմիշ տիր ։ Մէզքիւր մէքթուպտա տէնմիշ պիր քի վուգու պուլան թէահիւտաթ անհքեամընճա, իքի հիւքիւմէթլէրտէն հէչ պիրի, տիկէրինէ տանըշմագսըզըն պիր մէսէլէտէ պիր շէյ գարար վիրմէյէճէք տիր ։ Մէզքիւր մէքթուպուն գավլինէ նէզարէն, իքի իմպէրաթօրա հուսուլէ կէլէճէկլէրինի արզու իտէն իլք Էվվէլ Ավուսթրիա հիւքիւմէթի օլմուշ վէ Իշլտէ վագը օլան միւքեալէմէտէն էվվէլ, Պէրլին գապինէթօսու, Վիէննա գապինէթօսունա պիր չօգ մէսէլէ թագտիմ իյլէմիշ տիր ։ Սիւնիւրէ մէսէլէլէր հազգընտա տախի իթթիֆագ հուսուլէ կէթիրիլէճէք միւսիր տէյլի մուխաւէնէն Վիէննա գապինէթօսունա սիւալ օլունմուշտու, էվվէթ տէյլի ճիւապ վիրիլմիշ վէ մէզքիւր սիւալտան սօնրա, միւքեալէմէյէ գարար վիրիլմիշ տիր ։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ՇԱՊԻՆ ԳԱՐԱՀԻՍԱՐԸՆՏԱՆ

ԹԱՀՐԻՐԱԹ

Շ. Գարահիսար, 2 օգոստ. 1871

. . . Միւէլլիֆ,

Գարահիսարը — շարգը գըշլալէրինտէն Գըրթմիւս նամ գարիյէսինտէ պու կիւնլէրտէ ֆէնա պիր հալ վուգու պուլտու ։

Մէզքիւր գարիյէտէ Տէր Մարկօս նամ Հայ քահանասը, օն էկտի չալլարընտա օլան պիր կէլինէ ալտա խօտրէք, պիր իքի սէնէտէն պէրու միւրաուէտէ իլէ ինսիյյէթ խուր իմիշ, վէ միւրաուէտէնին գօճասը (քի 18 եա 19 եաշընտա տըր) վէ քէօյլիւլէր ֆարգընտա վարմըշլար իսէ տէ, գօճասընա բարապ թէհտիտ իտէրէք «սուս սէնի վուրուրում» տէր իմիշ, վէ պիլէն քէօյլիւլէր տախի [illegible] իտէրէք, սիւքիւթի իխթիյար իթմիշլէր, վէ իչ կիւթ տիքճէ քէսպի չիտտէթ իթմիշ . . . ։

Աոըլ ակլէպ չու իմիշ, բարապըն պէճէսի եօլմըշ, վէ ենիւտէն էվլէնմէյէ [illegible] միրաուէ կէլինի քէնտիսինէ ճէլպ իթմիշ, վէ [illegible] Տաճիկ օլմաեա ։

Պու կիւնլէրտէ [illegible] վէ քէօյլիւլէրտէ [illegible] ։

Աթը կիւն [illegible] կէլին խըլամ էվլէրինտէ տիր, վէ քէնտիսինէ բէշիք խըլամ գըրաֆիթինտէ կէլմէքտէ տիր, չիւնքի իբիսըէ չէհիրէ կէլմիշ տիրլէր, վէ կէլինին գօճասը արզուհալ վիրմի, քի քէշիշի, գարըսընը ալտարմըշ, վէ ճէպրէն էլինտէն ալմըշ օլտուղու իչին թէէսսիւֆ իթմիշլէր, պուրա առաջնորդը տախի պիր թահրիր եազմըշ տըր, կէլինի իթթէնօր, էլան վիրմէտիլէր. Տաճիկ օլան բարապ տախի առաջնորդա խապէր կէօնտէրմիշ տիր քի, «րէշիտ տիւշմէսին, պըրագսըն, պէն օ կէլինի ալայըմ, կինէ Հայ օլուրում» ․ կէլին իչին պունալըմըշ տըր կէօզինէ հէչ պիր չէյ կէօրիւնմէեօր ։

Առաջնորդ պու իշէ չօգ զայրէթ իթտի, լաքին, միւթէսարրըֆ [illegible] պազըղ, առաջնորդտան չու ճէվապը վիրտի քի, «Էկէր պէն պունա իզթիզա լազըմ ճէվապը վէրիրսէմ, խըլամլըղըթ գարշը իթմիշ օլուրում, չիւնքի սօնրա խըլամ օլմագ պու սէօզի իքի քէրրէ թէքրարլամըշ տըր», պէօյլէճէ իշի Աթինագ վիլայէթինէ աթմըշ, առաջնորդ պունա գարշը բրօթէսթօ իթտի, Բաթրիքխանէյէ թէլ չէքտի, հազէպա վալիյի վիլայէթէ պազալըմ, նէթիճէսի նէ օլաճագ տըր ։

Մէրգում էտէպսիզ բարապ քիւխիւէտէն եաշ, վէ այրըճէ չալըշ տըր․ օւմէք տիր քի հէմ իւրօրց տըր, վէ հէմտէ էտէպսիզ տիր, պինաէն ալէյհ ճէզասը միւսթահագ տըր, Փագաթ, սէրպէսթ պըրագըլմըշ տըր. մէկէրչի խըլամլըղըն էտէպսիզլէրէ պիր պիլէյիք րէնգիկեան օլմասընը Հիւքիւմէթի ակնեյէ վէ խըլամիեէթ գապուլ իտէ՞ր մի հէյ: Մէրգում էտէպսիզին ճէզասըզ գալմասընտան պաշգա ուֆագ թէֆէք քէօթիւլիւքլէր վուգու պուլմաեա պաշլամըշ տըր, պու սէպէպտէն պուրա էհալիսի պու կիւն արզուհալ վիրէճէք տիր, բրօթէսթօ զըրըգը չու միֆիւսամաքի, էտէպսիզին ճէզասը պըրագըլմասը չիմդիտէն սօնրա պու ճիւարտա սաքին օլմագ իչին սալմի էմնիյէթիմիզի մուհաֆազ օլմուշ տուր․ վէ թէթիւէ տախա պու թարզ չօգ ֆէնալըգլարա պիր գարու աշմամըշը բանա ֆէնա իտէրէք, մէճպուրէն պու գաճէսարիլէրինին ատալէթինէ միւրաճաաթ պիրլէ, սայէր պիր մահէլլէ իթմէքճէէք յիէ, եօգ իսէ, պիզէ հագգանիյէթէ չիւնտաա պիր զամը մէմուր թայինի պուեարըրմագըլըղա ինայէթ պուեուրուլուն ։

* * *

Յ. Գ. օգոստոս 7

Պուրա միւթէսարրըֆը, ատլիյ ճինայէթի վէ կէլինի Սիվասա կէօնտէրմէք իտի, առաջնորդ բրօթէսթօ իլէ թէլկրաֆ իթտիրմէք իսթէտի իսէ տէ, իսթիմալ չախեան կէօրիւլմէյէրէք, կիճէլէյին Սիվասա կէօնտէրիլմիշ, պիրտէ եալան մագալաթա եազըլմըշ տըր, վէ թէէսսուֆ իտէճէք եէրի չօգտուր տըր քի, Ժողովուրդ վէ առաջնորդ ճանը կէօնիւլտէն միւթէսարրըֆին նիզամսըզ [illegible] չըրըշմագտա իքէն, քէնտի միլլէթ ազալարը տախի էօթէ տէ, օ եալան մագալաթանա իմզա գօյմուշ [illegible] կէլէճէք տիր ։

* * *

[illegible]

Սայէի ատալէթ վայէյի հազրէթի Փատիշահիտէ, ումում էհալինին րըղ վէ նամուս վէ մալը վիգայէսի խուսուսունտա, ղաթը ալինիզ Գարահիսարը շարգըյէ պա ֆէրմանը ալի մէէմուր թայեին պույրուլմուշ օլտուղունտուղ մալիւմ իքէն, չէնտ կիւն ագտէմ Գըրթմիւս գարիյէսի քէշիշինին, գազայի մէզքիւր գայիմագամըղընտան պիրգաչ զապթիյէ վէ պիր թագըմ էշգըեա զըլըգըլը քիմէսնէլէրէ րիֆագաթլա, Սարգիս օղլու Խաչիկ նամ քիմէսնէնին կէնճ զէվճէսինի թէհտիտ վէ սիլահ իլէ [illegible] իտէրէք, ճէպրէն չէքիփ ալմասը, վէ իթտիկի էտէպսիզլիյինէ պիր համի պուլմագ, վէ պիլա ճէզա գալմագ նիյէթի փասիտէսիյլէ, Իսլամիյէթի քէնտի ճինհասընա պիր փէնակեան մագամընտա թութար կիպի, թէպտիլի մէզհէպէ մուրաճաաթ իյլէմէսի, վէ պու պապտէ միլլէթիմիզ մուրախխասը էֆէնտի հազրէթլէրինին պա թահրիր տէֆաթէն պէեան վէ իֆատէ օլունարագ, նիզամէն էտէպսիզին ճէզասը մաթլուպ օլունմասը, վէ պունա թարաֆը ալինիզտէն ատալէթ վէ հագգանիյէթէ վէ նիզամաթը Տէվլէթի ալիյէյէ պիւսպիւթիւն մուղայիր սուրէթտէ ճէվապ վիրիլմէսի, վէ ատիյէ ճինհանըն պիլա ճէ-

զա պէրագրլմաւ վէ մէ՛ռուկէթի բօրթիւրյէ իլէ մէկլուֆ պուլունուչ իրէն կիւեա բուհանի պիր մէմուր մագամընա «էկէր իզնկա խոէն ճէզա վէրիլիրսէ , խալամիյէթէ զարար հարէքէթ իտիլմիշ օլուր կիպիծ ճէզաց վէրիլ՛էսի» պունտան սօրա օլ թարզ էտէպսիզլիքլէրէ սէպէպիյէթ վիրէճէքլերինի , վէ ատէմի էմնիյէթի մը պայիս օլաճագլարընը վէ խալամիյէթին սախի պաւ յմարը էտէպսիզլէրէ բէնակեան վէ համի օլմադըղընը բանա պիլտիրմիշտիւ , վէ չիմտիտէն սօնրա պու խուսուսա չիմտիյէտէք վուգու պուլմուշ վէ պուլաճագ օլան հէր տիւրլիւ ֆէնալըգլարըն ըրզ վէ մալճա օլան զիեանլարըմըզըն մէսուլիյէթի սիզէ րաճի օլաճաղընը պէեան իլէ , վէ պու պապտէ ատալէթի Շահանէյէ միւրաճաաթէ մէճպուր օլաճաղըմըզը սախի չիմտիտէն խապէր վիրէրէք իշպու բրօթեսթօ գըրըղը պէեանամէյինին թագտիմինէ իճթիսար , վէ թաերիրէն իճապ իտէն ճէզաղէ ինթիզար օլունուր ։

1287 աղուսթօս 5

Գարահիսարը Շարգը — Խօճա ... Սէբաստ...

Պայէաւէքի Շեպին—Դարահիսար մէքթուպունտա օգունան վագանըն պիր գաչ նօգթասը զիեատէսիլէ չաեանը թէէսսիւֆ տիր ։

1. Պիր քաչանմըն օլ եօլտա էտէպսիզլիկի քի , Նասըլ օլմուշ տա եօլէ պիր ատէմ, վաղթիյլէ քաչանըյ օլապիլմիշ տիր . վաղաա , պիր ատէմ, էվվէլինտէն իյի օլուպ տա , սօնրատան ֆէնա օլապիլիր , լաքին , էկէր մէրգում ագըլնա խիֆֆէթ կէթիրմէքսիզին , եալընըզ չէհվէթ իչին , պու մէրթէպէ էտէպսիզլիկէ , եանի պիր աամըն նիքեահըը զարըրընը էլինտէն ալմագըլգա իճթիհար իտէճէք գատար ալչագ պօզուգլուղունա սաբմիշ իսէ , բէք նատիր իւլ էմսալ պիր չէյ սանըլսա ճայիզ տիր ։

2. Պիր բաբաս քէնտի տմինի թէրք իլէ , տիկէր տինէ միւրաճաաթ իտէր իմիշ , օնա պիր չէյ տէնիլէմէզ , լաքին , էկէր սահիհէն , քիլիսէտէն տէ պիր թագըմ չէյլէր ալարագ պէրապէր կէօթիւրմիւշ , վէ թէպտիլի տին իթմէսի սայեսինտէ պու խըրսըզլըգտան գուրթուլապիլմէքտէ իսէ , հիչ պիր չէրիաթըն գապուլ իտէպիլէճէկի չէյ տէյիլ տիր , մէկէրչի խալամըն պիրիսի , ճամիի չէրիֆին պիրխիմտէն պիր թագըմ չէյլէր չալարագ , կէյիպ Էրմէնի քիլիսէսինէ միւրաճաաթ իթսէ , վէ պիզ տէ վաֆթիզ իտէրէք գապուլ էյլէսէք , նիզամ ու չէրիաթ ճէվազ վիրէպիլիր մի , հա՛չա ։

3. Պիր բաբաս խալամ օլուր իմիչ , չօգ իյի , լաքին , կիտիփ զօրպալըգ իլէ , պիր կէնճ գաըընը , գօճասը վէ ֆամիլեասը մէյտանտա օլտուղու , վէ քէնտիսի տէ , քէնտի հիւմնի րիղասըյլա , հիւքիւմէթ գօնաղընա կիտէրէք , խալամիյէթի գապուլ իտէճէկինի պէեան էյլէմէկէ սէրպէսթ պուլունտուղու հալտէ , պիր թագըմ գալթիյէ վէ էշգըեա իլէ , մէրգումէնին խանէսինի պասարագ գալըրըմագըլըգլա ճիւրութ իթմէսի , ու յիլ չիմտիքի ատալէթ վէ սէրպէսթիյէթ տէվրինտէ , իլլա միւսթէսնա վագըթլարտա , վէ եէնիչէրիլէյին էն ֆէնա զէմանլարընտա տախի , գօլայլըգլա օլուր չէյ տէյիլ տիր ։

Պու իչ , ատէթա խանէլէրի պասըպ գըզը գալըրըմագ տիմէք տիր քի , իճրաաս հիչ պիր ֆարզը եօգ տուր , էմմա , սէպէպի իսթէր խալամիյէթի գապուլ իթտիրմէք օլսուն , վէ իսթէր հ՛գաւ՛ նէվի սայիր չէյլէր օլսուն , հիչ պ՛ր վագըթտա էգլիր տէյիլ գապուլ օլունամազ , իտոէ ճինայէթ ճինայէթ տիր , վէ ֆիլվաքը , էգյէ պիր եէրտէ , հէր քէս քէնտի , ըրզը , մալի վէ ճանը սէլամէթ . իչին չիւբհէ վէ էնտիչէ իտէպ , էմնիյէթ իթմէսէ հագգըղը տըր ։

4. Միւթէսարրըֆ պուլուննան զաթըն , պէօյլէ պիր ճինայէ վէ ճինայէթէ , ու մու ն ու գ խալամիյէթի գապուլ իթմէք վար տըր տէյերէք միւսաատէ իթտիքտէն պաչգա , զուհուրա կէլէն պօթէսնօսու տախի իչ եէրինէ գօնամազ տըր . պու պապտէ միւթէսարրըֆը միւմահիլէյհ , պիզճէ , մէրգում բաբաս իլէ հէմճինսա սայըլսա սէզա տըր , վէ հալթէ , պունտան սօնրա , մէրգումէ գօճասընա թէսլիմ իտիլէ պիլէ , քէնտիսի ասլա մէսուլիյէթտէն գուրթուլամազ հագգ տըր . չիւնքի հիւքիւմէթի սէնիյէ իչին , պիւյիւք պիր լէքէյէ սէպէպիյէթ վիրմիչ տիր , հէրչի հէր միլքտէ , հէրնէվի ֆէնալըգ վուգու պուլուր , վէ պուլմագտա տըր , լաքին, հիւքիւմէթի մահէլլիյէ թարաֆընտան , պու մէրթէպէ միւսամէհա օլունտուղու , հէման իշիտիլմէմիչ կիպի պիր հալ տիր ։

Անճագ , հիւքիւմէթի սէնիյէ ճանիպի ալիսինտէն , իպտաուլլահըն մալ ու ճան ու ըրզը հըֆզը վիգայէսինիյէթի խայրխահանէսիլէ մէմուր թայինն օլունմուչ օլուպ , վէ խազինէյի ճէլիլէտէն , եալընըզ չու վազիֆէյի իճրասը իչին մաաշլար ալմագտա օլան միւմահիլէյհ միւթէսարրըֆ պէյին հաբէմինտէն պիրիսինի , իմամըն վէ եախօտ սօֆթան՛ըն պիրինի էրմէնի տինինի գապուլ իտէրէք , վէ պունտան էրմէնի քիլիսէսինէ միւրաճաաթ իթմիրէճէկիմ տէյերէք , ալըշ օզլ բէնտի հուզուրունա չըգտըրտը իտի , վէ օրատա պուլունան գոր միւ էրխօտ միւֆթի էֆէնտիտէ , թէզգէր էրմէնի միւրախխասը կիպի պիր բրօթէսթօ իթմիչ, վէ մէրգումէ գատըն հագգընտա , միւմահիլէյհ միւթէսարրըֆ պէյ քէնտիսինէ, օրանըն մէճլիսինէ, օլ պապտէ պիր գըթա արզուհալ թագտիմ իթմիչ օլսա իտի , թէլղրը մէրգումէ Էրմէնի գաըընը հագգընտա ճայիզ կէօրտիւկիւ միւսամէհանը ճայիզ կէօրէրէք , միւսաատէ իտիպտէ , սահիպ ճինայէթէ օլան մէրգում խամը թիւթիւպ կինէլէյին Սիվասա կէօնտէրճէ՞ք մի իտի , վէ , «նէ՞ եափաճագ , չիմտի գալըրըպտա սահիպ ճինայէթին ճէզասընը թէրթիպ իթմէմ ու ճա վարըր Էրմէնի տինինէ թօգունուր» տէյէճէ՞ք մի իտի . հիչ չիւբհէ եօգ տուր քի , հա՛չա , տէմէյէճէք , վէ հալթա օրթալըղը ալթ իւսթ իտէճէք իտի , վէ հագգըտա օլաճագ իտի , չիւնքի հէր նիզամ վէ հէր չէրիաթա մուղայիր օլաճագ իտի , տիմէք տիր քի , միւմահիլէյհ էֆէնտի , օրատա , քէնտի վազիֆէսի ահքեամընա , ատալէթ ու հագգանիյէթէ վէ միւսավաթ իճրա իթմէք իչին օթուրմաեըպ , իլլա , հէր միլլէթ վէ հէր տին ու մէզհէպէ չիմտի մէրտութ սայըլան պիր սօֆուլուղու , պիր միւթէասսըպլըղը , վէ պիր տին տէլլալլըղընը իճրա իթմէք իչին օթուրմագտա տըր . պու էօյլէ պիր վագըթ՛ա , չէրիաթա, վէ մէնֆաաթի տէվլէթէ մուղայիր չէյ տիր քի , եա բաթըրլատըր , վէ եախօտ էհալի թարաֆընտան , քէնտիսինէ հալ ու ... լունաճագլարընա չիւբհէ եօգ տուր ։

Թէքրարէն սէօյլէրիզ , պու վագըթ աա, կէրչի պիզէ էմնիյէթ իտիյօր սուրէթտէ եազըլմըչ տըր , լաքին պու ճիւմլէ իլէ , եէնէ պիր միւպալաղա վէ եանլըշլըգ եօգ իտէ , ֆիւրութէրին ճինայէթլէրինտէն զիեատէ պիւյիւք տիւր ։

5. Վէ միլլէթճէ էն զիեատէ էսէֆ իտէճէք չէյ, մէճլիստէ պուլունան էրմէնի ազասընըն , օլ պապտէ Սիվասա կէօնտէրիլմէք իչին թէքլիֆ օլունան մազպաթանէ իմզալամասը տըր քի , պունտան էմսալի հէր վագըթ կէօրիւլմէքտէ տիր . վէ միլլէթ , պու խուսուսա հէր չէյտէն զիեատէ տիգգաթ էյլէսէ ճայիզ տիր . զիրա , մէճլիսլէրտէ պուլունան Հայլարըն էքսէրի , օլ գատար միւտահէնէճի , միւրայի , վէ տին ու մէզհէպ վէ միլլէթ զայրէթի պիլմէզ , վէ միլք ու միլլէթին մէնֆաաթինը թանըմազ , վէ Նիզամ ու չէրիաթտան պիխապէր ճահիլ ատամլար տըրլար քի , բօսթլարընը գայպ իթմէմէք, վէ եախօտ քէսպի նուֆուզ , վէ նուֆուզ սայէսինտէ նուգուտ իչին , տէյիլ տին ու մէզհէպ վէ միլլէթլէրինի սաթարլար, իլլա, անա, պապա, վէ ֆամիլեալարընը պիլէ սաթարլար , վէ պունուն պէօյլէ օլմասընը իսէ , նիչէ այղընսըզլըգ վուգու պուլան մահէլլէրտէ պուլունան հիչ պիր Էրմէնի ազանըն , բէտմէն թէչէքքիւր վէ իմթինա էյլէմէսինի իչիտմէտէսի , թաստիգ էյլէմէքտէ տիր ։

Լէվընթ Հէրըլտըն Թավրէժտէքի մուխպիրի , մէզքիւր ղազէթայա չու վէճհ իլէ եազըյօր տըր ։

Գօլէրա իլլէթի , կէչէն այըն 15 ինտէ պուրատա պաչ կէօստէրիպ , սօնրատան քէսպի չիտտէթ էյլէմիչ տիր , Լօգէնտէրին մըգտարը , կիւնտէ 240 նէֆէրէ պալիղ օլմուչ , լաքին , էկէր Իրանըն մահէլլի հիւքիւմէթլէրինին րաբօրթօլարընա իթիմատ իթմէք ճայիզ իսէ , պու կիւնքի կիւն , 125 է ինմիչ տիր ։ Պունտան 10 կիւն աղտէմ, Թավրէժին տէօրթ թարաֆընտա պուլունան տաղլար իւզէրինտէ կէօք կիւրլէտիկի իլէ պէրապէր չիտտէթլի պիր ֆուրթունա զուհուր իթմիչ վէ պատէհա չիմտիյէտէք միսլի կէօրիւլմէտիք սուրէթտէ չիտտէթլի պիր եաղմուր եաղըպ օրթալըղը սու պասմըշ տըր ։

Զարչըլարտա վէ պաղչէլէրտէ վագու պուլան զարար ու զիեան 120.000 լիրաեա պալիղ օլմուչ տուր ։ Բեաֆֆէմիզ, կէրէք խըրիսթիեան վէ կէրէք Միւսլիւման , տաղլար իւզէրինտէ չատըրլար ալթընտա իգամէթ էյլէմէքտէ յիզ ։ Բեաֆֆէյի չարշըլար գաբալը տըրլար , ալըշ ու վէրիշ տախի տուրմուչ տուր ։ Ասաքիր իչինտէ օլ գատար էօլէթ զուհուր իթմիչ տիր քի բեաֆֆէյի ալայլար տաղըթըլմըշլար վէ սաքէրլէրէ տախի քէնտի քէօյլէրինէ կիթմէնէ րուխսաթ վիրիլմիչ տիր ։ Բուսիա հիւքիւմէթինտա վէ զանն իտէրիմ Օսմանլը հիւքիւմէթինտա տախի իւչ կիւնլիւք պիր գարանթինա վազ օլունմուչ ։ Բուսիա հիւքիւմէթինտա գարանթինա պէքլէթտիրիլմէսինտէն չօգլուգ պիր մուհաճէրէթ կէօրիւլմէքտէ տիր , չիւնքի պիզլէրէ պիլտիրիլտիկինէ նէզարէն , Իրիվանտա տախի , Թավրէժտէ օլտուղու կիպի գօլէրա հիւքիւմ իւլէմէքտէ իմիչ ։

Ժէնէրալ Իկնաթիէվ հազրէթլէրինին կէչէն հաֆթա Բուսիատան Տէրսաատէթէ ավտէթ իտէճէկի հէր նէ գատար պիլտիրիլմիչ իտի իսէ տէ , ալաֆրանկա սեպտեմբրի 15 ինէ տօղրու Տէր—սաատէթէ միւվասէլէթ իտէճէկի սօնրատան թահգիգ օլունմուչ տուր ։

—Ֆրանսա սէֆիրի Գօնթ տը Վօկէ հազրէթլէրի , ավտէթ էթմէկ իչին պու կիւնլէրտէ Զանտգ—գալէսէ կիտէճէք տիր ։

—Ալաֆրանկա օգոստոս 22 թարիխի իլէ Միւնիխտէն այրըլան պիր մէքթուպ, Մըսըրլը Հալիմ բաշա հազրէթլէրինին իսթանպօլա ավտէթ իթմէք իչին չէնրի մէզքիւրէ միւվասէլէթ էյլէմիչ օլտուղունու պիլտիրմիչ տիր ։

—Իչ պու չարչէմպէ կիւնիւ , Լահէմ բաշա հազրէթլէրի, պէրապէրինտէ , ինշաաթ պաչ տիրէքթօրու Մ . Լէյսէն , Մ . Ութրէյ, Գօնսթան էֆէնտի , Մուժէլ պէյ , վէ սայիր քիմէսնէլէր պուլունտուղու հալտէ , Սիրքէճի —Իսքէլէսինտէն Թա Գիւչիւք—չէքմէճէյէ գատար տիմիր եօլ ամէլիեաթընը մուայէնէ իլէմիչ տիր ։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ԱՎՍՏՐԻԱ—ՄԱՃԱՐ

Վիէննա , 31 օգոստոս

Բուսիա իմբէրաթօրու հազրէթլէրինին պիրատէրի Կըրան Տիւք Նիգօլա , եագընտա պուրասա պէքլէնմէքտէ տիր ։

Սըրպիա իլէ վագը օլան թէլէկրաֆճա պիր չուրուլթնամէ ահքեամընճա , Ավստրիա իլէ Սըրպիա արասընտա ատի պիր թէլէկրաֆըն ֆիւսաթը պիր ֆիօրին ինտիրիլմիչ տիր ։

Ավստրիանըն Գըրէտի Մօպիլիէ գումբանեասը , Ավստրօ—Էժիբթիէն պանգասը վէ պիր գաչ պանքէրլէր , Ավըսթրիա—Ջէրմանիա նամը իլէ պիր պանգա իճատ իթմէք իչին մուխապէրէյէ կիրիշմիշլէր տիր ։

Բումելի տիմիր եօլ սէհիմլէրի , 69.10
Աճիօ 119.85 ֆիօրին

ՖՐԱՆՍԱ

Բարիզ , 31 օգոստ.

Շիմտիքի մէճլիս , նիզամ վազ իտիճի պիր մէճլիս տիր տէյի իլան իտէն պէնտ իլէ , Մ. Տիւֆօրան , չիմտիքի հիւքիւմէթէ էմնիյէթ գարարը վիրէն լայիհասը սոլ թարաֆ մէպուսլարըն 227 մուխալիֆ գարա վիրմէլէրինէ րաղմէն գապուլ օլունտուլար ։

Մ. Թիէր , մէճլիսին տաղըլթըլմասընը թէքլիֆ էյլէմէքտէ տիր ։

Իսպանեաւ եապըմ միւսիւ Ֆրանք թէքլիֆ սուրէթթէ թէէխիյէ օլունտու։ Սէօյլէնտիկինէ նազարէն , 150 պին նէֆէր Ալմանեալըլար , եագընտա մէմլէքէթլէրինէ ավտէթ իտէճէքլէր տիր ։

ԻՍՊԱՆՅԱ

Մատրիտ 30 օգոստոս

Բօլիթիգաճա թէօհմէթլէրտէ պուլունմուչ օլան աստամլարըն աֆվը ումումի իհսան օլունմուչ տուր ։

ԻԹԱԼԻԱ

Ֆըլօրանս 31 օգոստոս

Տիւնքի կիւն պիլամիլին վիւքէլաճա պուլունտըն էօնիւ ալընտը ։

ՄԻՒՋԹԷՄԷՅԱՅԻ ԱՄԷՐԻԳԱ

Վաշինկթըն 30 օգոստոս

Թավղինաթ իթմէէնլէր , Ալապամա մէսէլէսինէ տայիր ինկիլթէրա իլէ Ամէրիգա պէյնինտէ իմզալանան եէնի մուահէտէյի եէնի իթթիֆագ իտէրէք , նէ գատար չէյ թալապ իյլէմէքտէ օլտուղլարընը գարարլաչթըրմագ իչին , իճրէ տավէթ օլունմուչլար տըր ։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատա Բէնտէճեանին բասըմխանէ
Նօ. 29 իտարէ խանէսինտէ ։